obsaženy alespoň odkazy na prameny a na judikaturu, takže tím jest dosaženo, že při aplikaci této příručky jen velmi těžko se patrně vyskytne případ, že by praktik při řešení nějaké právní otázky přehlédl nejposlednější stav zákona a praxe. Doporučovalo by se ovšem, aby u každého sešitu byla poznámka, ke kterému dni byl na právní stav vzat zřetel, aby si praktik mohl každý sešit od onoho dne doplňovati.

Uvítáno jistě bude i heslo »Fachausdrücke«, v němž technické termíny, arci německé, jsou obsahově vykládány.

Pro právníka, který se nespecialisuje na horní právo, jest příručka velmi šťastně řešena tím, že jednotlivá hesla jsou uspořádána abecedně.

Dosud vyšly tři sešity (Abbauberechtigte—Haftung), každý sešit má 4 tiskové archy; zvlášť podrobně a systematicky budou v dalších sešitech zpracovány otázky týkající se žalob na náhradu škod, vzniklých dolováním, kterážto látka bude zabírati celý sešit a bude zahrnovati zejména otázky, kdo jest zúčastněnou osobou (vlastník, cesionář, hypotekární věřitel, nájemce, vlastník svršků, dlužník), otázky trvání ručení (zastavení provozu), spolupůsobení více příčin při dolových škodách, odnímání vod, procesní otázky, promlčení atd. Pužman.

Z právní prakse.

Pro právní praksi důležité pokyny justiční správy.

1. Vyřizování pozůstalostí cizinců.

Podle § 1, odst. 1, č. 3 zák. č. 57/1931 Sb. z. a n. a § 1, č. 3 vlád. nař. č. 95 Sb. z. a n. náleží do oboru působnosti aktuárů vyřizovati pozůstalostní věci, takže soudci přísluší v pozůstalostním řízení rozhodovati pouze o sporných otázkách právních, nebo vyřizovati takové pozůstalostní věci, které si vyhradil ve smyslu § 2, odst. 2 cit. zák. a vl. n. Protože při projednávání pozůstalostí, ve kterých zůstavitelem je cizinec, jde velmi často o sporné otázky právní z oboru práva a řízení dědického a také jinak pro styk s cizozemskem je třeba, aby vyřizování bylo co nejpřesnější, doporučuje se, aby vyřizování pozůstalostí cizinců bylo vždy vyhrazeno soudci (§ 2, odst. 2 zák. č. 57/1931 Sb. z. a n.). (Výnos min. sprav. z 2. října 1935, č. 5090/30-10.)

2. Zjištění výše vkladů na vkladních knížkách spořitelen v řízení pozůstalostním.

Otázka, kdy je spořitelna povinna sděliti v pozůstalostním řízení soudu nebo notáři, jako soudnímu komisaři, výši vkladu spořitelní knížky, zda jen tehdy, je-li soudem zjištěno, že zůstavitel byl držitelem spořitelní knížky, či i mimo tento případ, je v souvislosti s předpisy finančního práva. Jakmile se totiž spořitelna doví o úmrtí zůstavitele, který byl v držbě spořitelní knížky, nesmí vydati uložené peníze (§ 28 cís. nař. 278/1915 ř. z.). Dotaz soudu, pokud se týče soudního komisaře, jak je formulován ve vzorci č. 19 nesp. říz., předpokládá, že zjištění o tom, že zůstavitel byl v době úmrtí v držbě spořitelní knížky a že vkladní knížka patří do pozůstalosti, se již stalo. Bylo-li by dotazu použito i tehdy, když zjištění podobné se ještě nestalo, mohlo by to míti následky v opatřeních spořitelny, takže strana, mající nárok na vyplatu, mohla by býti citelně poškozena. (Výn. min. sprav. z 9. září 1937, č. 39.720/37-11.)

3. Používání papíru formátu normalisovaného.

Ministerstvo upozornilo již ve výnosu z 2. července 1934, č. 35.701, že ustanovení § 328 j. ř. ve znění vládního nařízení č. 106/1934 Sb. z. a nař. o používání papíru formátu normalisovaného neplatí pro prvopisy listin, které jsou základem pro zápis do pozemkové knihy. To plyne zcela nepochybně z toho, že ani knihovní zákon č. 95/1871 ř. z., ani návod ku provedení knihovního zákona min. nař. č. 5/1872 ř. z., ani § 328 j. ř. nemají ustanovení o velikosti formátu takových p r v o p i s ů. Ke knihovním žádostem připojené o p i s y prvopisů listin jsou sice určeny pro sbírku listin, tedy pro soudní spisy a mají tedy býti zásadně vyhotoveny na papíru normalisovaného formátu. Z marginální rubriky k § 17 Návodu i ze samostatného ustanovení tohoto paragrafu však plyne, že soud zkoumá opis prvopisů listin určených pro sbírku listin po jeho formální stránce teprve až po vykonaném zápisu. Postup soudu upravuje v té příčině ustanovení § 90 knih. zák. a § 20, odst. 2 Návodu. Není-li tedy předložený opis k potřebě (nedá-li se tedy zařaditi do sbírky listin proto, že není vyhotoven na papíru formátu normalisovaného), má býti pro sbírku listin uschován prvopis listiny a strana zpravena, že si může prvopis listiny vyzvednouti, předloží-li dodatečně řádný opis (§ 90 knih.

zák.). Jestliže však strana ponechala prvopis listiny pro sbírku listin a nenahradila jej až do doby, kdy se sváže svazek, ve kterém je listina uložena, upotřebitelným opisem, ani neprohlásila, že chce nechati svázati prvopis listiny, není takové svázání prvopisu do sbírky listin možné proto, že prvopis má formát nenormalisovaný, a má býti vyhotoven z úřední povinnosti opis, za který se vybéře poplatek stanovený pro ověřené opisy. Tento opis má býti založen do dotčeného svazku opisů a prvopis uschován u spisů. (Výn. min. sprav. z 9. února 1937, č. 7911/37-10.)

Pokud jde o knihovní žádosti samotné, musí býti tyto po 31. prosinci 1936 předloženy jen na papíru normalisovaného formátu. Není-li knihovní žádost takto vyhotovena, jde tu o vadu, kterou nelze odstraniti tím způsobem, že by žádost byla vrácena s příkazem, aby ji strana předložila na papíře normalisovaného formátu, neboť pro takový postup neposkytuje opory knihovní zákon (§ 95 knih. zák.), takovou žádost dlužno proto zamítnouti. (Výn. min. sprav. z 15. února 1937, č. 8003/37-10.)

4. Poskytování hypotekárních zápůjček ze sirotčích pokladen.

Počínajíc dnem 1. dubna 1937 odvolává se zákaz vydaný presidiem vrchního soudu v Praze dne 16. října 1930, Pres. 37.255/30-20, a povoluje se znovu poskytování hypotekárních zápůjček ze sirotčích pokladen v rozsahu a podle směrnic, uvedených ve výnosu presidia vrchního soudu v Praze ze dne 15. března 1929, Pres. 10.552/29-20. (Výn. presidia vrchního soudu v Praze z 9. března 1937, Pres. 10.421/37-20.)

5. Vyvolávání roků v řízení sporném.

Podle judikatury nejvyššího soudu dochází k vlastnímu vyvolání sporné věci až v jednací síni samé (Vážný č. 8040). Zkušenosti získané při projednávání žádostí za povolení navrácení k předešlému stavu svědčí o tom, že pro ochranu občanstva nestačí, jsou-li strany jen v obsílkách, resp. i vývěskou na dveřích jednací síně upozorňovány, že mají vstoupiti do jednací síně před hodinou v obsílce určenou. V zájmu ochrany obecenstva doporučuje ministerstvo spravedlnosti, aby soudcové dříve, než sami věc v jednací síni vyvolají, dali upozorniti strany, resp. jejich zástupce, čekající na chodbě nebo v čekárně, že »v jednací síni bude započato s vyvoláváním věcí určených na ... hod.; kdo má na tu dobu do čísla ... obsílku, nechť vstoupí dovnitř«.

Kromě toho bude třeba zaříditi, aby u všech soudů na dveřích jednacích síní byly vyvěšeny vyhlášky s velikým čitelným nápisem, že se roky v řízení sporném vyvolávají toliko v jednací síni. (Výn. min. sprav. z 2. dubna 1937, č. 18.249/37-10.)

6. Jmenování vnucených správců v podnicích důležitých pro obranu státu.

Vzhledem k ustanovením § 5 zákona o obraně státu č. 131/36 Sb. z. a nař., a § 2 vl. nař. č. 196/1936 Sb. z. a nař., jest nutno ve všech případech, kde se naskytne potřeba ustanoviti vnuceného správce v některém podniku důležitém pro obranu státu, zkoumati pečlivě, zda jde o osobu úplně státně spolehlivou, aby snad nebyly dotčeny věci, jež mají zůstati v zájmu obrany státu utajeny. Jde-li o podnik důležitý pro obranu státu, mělo by býti před ustanovením vnuceného správce pro takový podnik dotazem u vojenské správy zjištěno, zda proti ustanovení určité osoby vnuceným správcem není s hlediska obrany státu námitek. (Výn. min. sprav. z 18. května 1937, č. 6272/37-10.)

7. Exekuce na pohledávky a zákon o obraně státu.

Soudy jsou povinny dbáti toho, aby v písemnostech, které se vydávají, popisovaly věci, které mají zůstati utajeny v zájmu obrany státu, jen potud, pokud je toho nezbytně třeba. Proto je nepřípustné, aby v usneseních o zabavení pohledávek byla uváděna podrobná data o místech a druzích opevňovacích prací v pohraničním území. Je věcí vymáhajícího věřitele, aby v mezích platných ustanovení určil pohledávku, na niž vede exekuci, jiným způsobem, na příklad uvedením data účtu a výše pohledávky. (Výn. min. sprav. z 1. prosince 1937, č. 51.952/37-10.)

8. Prohlášení konkursu na jmění soudního znalce.

V hospodářském životě, zvláště nynějších dob, jsou důvody upadnutí do konkursu nebo žádosti za soudní vyrovnání tak různé, že všeobecně nelze odpírati znalci v těchto případech pro neuspořádané majetkové poměry důvěryhodnost. Soudy neškrtnou znalce ze seznamu, kde by po náležitém šetření nabyly přesvědčení, že podmínka důvěryhodnosti jest splněna. (Výn. min. sprav. ze dne 30. září 1937, č. 51.499/37-10.) Frydrych.

Kdy může živnostenské společenstvo uložiti pořádkový trest a jak se proti němu brániti.

Ve smyslu živnost. řádu z 20. prosince 1859, č. 227 ř. z. se stává každý živnostník nastoupením živnosti čle-